

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

14 ปีหมู่บ้านเด็ก. ผู้หญิงวันนี้ ฉบับที่ 32 (มกราคม 2537)

Likhit Dhiravegin. Political Attitudes of the Bureaucratic Elite and Modernization.

Bangkok: Thai Watana Panich, 1973. อ้างแล้วใน เรื่องคักดี จริตเอก. ความรู้ๆ ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบังคับการตำรวจนักสันติบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

Tinapan Nakata. Problems of Democracy in Thailand: A Study of Political Culture and Socialization of College Students. Bangkok: Praepittaya, 1975. อ้างแล้วใน สิทธิพันธ์ พุทธพันธุ์ ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.

กมล สมวิเชียร. นิสิตนักศึกษา กับการพัฒนาทางการเมืองของไทย. วรรณไวทยากร รัฐศาสตร์ พระนคร: ไทยวัฒนาพาณิช, 2514. อ้างแล้วใน สิทธิพันธ์ พุทธพันธุ์ ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.
_____. ประชาธิปไตย กับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2520.

กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา: ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา. พระนคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517. อ้างถึงใน เสน่ห์ จำริก. การเมืองกับการศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

กรมล ทางธรรมชาติ, การเผยแพร่และปลูกฝังจิตสำนึกระชาธิปไตยในหมู่คนไทย. มติชน (27 พฤษภาคม 2534)

กวีรัตน์ คุณากัทร. หมู่บ้านเด็กชุมชนและโรงเรียนเสรีภาพ. พนโลก.

ก่อ สวัสดิพานิชย์ จุลสารวิชาการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาสามัญศึกษา, 2503.

ก่องแก้ว เจริญอักษร, ความเข้าใจเรื่องเสรีภาพและการสอนเรื่องเสรีภาพในระบบประชาธิปไตย. มติชน (10 กันยายน 2535)

กาญจนา แก้วเทพ, กนกศักดิ์ แก้วเทพ. การพึงดูง ศักยภาพในการพัฒนาของชนบท. กรุงเทพมหานคร: สภาคาดอลิคแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, 2530.

การ์ด นิมอนันตภูล. วัฒนธรรมทางการเมืองของสมาชิกสภาเขต. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปگครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

การศึกษาในสหรัฐอเมริกา. แปลโดย เนลา ไซรัตน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2507.

การศึกษาเพื่อปวงชน ประสบการณ์จากหมู่บ้านเด็ก. เอกสารจากมูลนิธิเด็ก.

การณ์ วัฒโนภาส. ทัศนคติทางการเมืองของนายอำเภอ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการปگครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

ก้าว ทางขุนดำเนิน. นโยบายการรับนักเรียน ม.1 กระทรวงศึกษาธิการกับการมาตรฐานบทนำ.
มติชน (3 มีนาคม 2537)

กิตติ ออมดชีวน. การเรียนรู้ทางการเมืองในลักษณะชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา:
ศึกษาทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุทธิสารอด วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปگครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522.

กิติมา ปรีดีดิลก. ปรัชญาการศึกษา เล่ม 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร,
2520.

กีรติ บุญเจือ. ปรัชญาลักษณะดิจิทัลในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2522.

เกรียงศักดิ์ สุเมธรอมรัตน์. ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของปลัดเทศบาล.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปگครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2534.

เกรียงศักดิ์ รอดเย็น. ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช น้ำครี.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ไกรรุษ จิระบุตร. ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปگครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.

กัลยา วิรุณwarek. ครูโรงเรียนภาควิชายา. สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2539.

ครูล่าดวง, การศึกษาภัณฑ์พัฒนาประชาธิปไตย. มติชน (20 กรกฎาคม 2535)

ครูหยุย, พื้นฐานประชาธิปไตยของเด็ก. สยามรัฐ (2 กรกฎาคม 2535)

คำหมาย คนไทย, ระบบที่ปลูกฝังความเห็นแก่ตัว. มติชน (20 มิถุนายน 2534)

- คึกฤทธิ์ สวัสดิผล. การเรียนรู้และความสำนึกทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักษ์ขวา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- จรุญ คุณมี. นวกรรมทางการศึกษา. การพิมพ์: ประสานการพิมพ์, 2520.
- จิตรกร ตั้งเงชุมสุข. พุทธประชญาภันปรัชญาการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคลื่ดไทย, 2525.
- จินดนา เจียคระกุล. ครุฑใหญ่โรงเรียนสถารวิทยา. สัมภาษณ์, 7 ก.พ.2539.
- ใจนาธาน โคชอล. ระบบโรงเรียนแบบเสรีที่ล้มเหลวนี้องจากครูไม่สอน อ้างถึงใน ศิริชัย ชินะตั้งกุร. แนวความคิดใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร, พิมพ์โดยอักษรบันทึก, 2529.
- ฉัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล. ประสิทธิผลของการใช้หนังสือพิมพ์เป็นตัวการให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมือง : ศึกษากรณีเทคโนโลยีใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักษ์ขวา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ฉัตรชัย น่วมโพธิ์. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาจากบทความทางการศึกษาก่อนและในปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ชนิดา รักษ์ผลเมือง. พื้นฐานการศึกษาหลักการและแนวคิดทางสังคม. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์. แนวโน้มการจัดการศึกษาในยุค "ไทยคน". วัสดุจัด (22 มกราคม 2537)
- ชัยวัฒน์ อัตพัฒน์. ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528
- ไชยสิทธิ์ ดันดายกุล. ศาสนาเชิงป่าโดยกับการเรียนรู้ทางการเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักษ์ขวา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- แพรวงศุทธิ์ ศักดิ์ธรรมรงค์. ประชาธิปไตยในสถาบันการศึกษา. สยามรัฐ (2 กรกฎาคม 2534)
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ประวัติการศึกษาไทย. แผนกวิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ดาวา ทีปะปาล. สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2538.

เด่น พลวิเศษ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางการเมืองระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ทรงวุฒิ ดวงรัตนพันธ์, การพัฒนาการศึกษาที่แท้จริง. มติชน (26 มิถุนายน 2536) ธนาศ ข่าเกิด, แนวทางพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียน. สยามรัฐ (12 กรกฎาคม 2535) ธรรมเกียรติ กันออริ, บางมดิชของความคิดปฏิรูปการศึกษา. มติชน (26 มกราคม 2530) นภดล มหาวิริยะกุล. บุคลิกภาพทางการเมืองของนักศึกษาครู: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยครุภัณฑ์นครหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นฤมล ทับจุ่มพล. การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง: ศึกษาจากบทเพลงของทางราชการ(พ.ศ.2475-2530). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

นันทรพร พงศ์อิศราวนันท์. ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการ กรมการปักร่อง กระทรวงมหาดไทย :ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการระดับ 3-6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

นิโคลัส เบเนนเด. การศึกษาในประเทศไทยด้วยพัฒนา. แปลโดย อรรถนา พงษ์วิวัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคลื่อนไทย, 2518.

นิธิ เอี่ยวศรีวงศ์, คืนการศึกษาแก่ประชาชน. มติชน (7 ตุลาคม 2529)
_____. สอนประชาธิปไตยในโรงเรียน. มติชน (6 ตุลาคม 2535)

นิพนธ์ ชัยพิชิต, สอนคนไม่ใช่สอนหนังสือ. มติชน (30 มิถุนายน 2536)

นิพนธ์ ศศิธร. การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศไทย. พิชณุโลกา: โครงการต่อรำมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2524.

บรรจง จันทรสา. ปรัชญาภัณฑ์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2522.

บุญชาติ พรมพูล. การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออา kazai ไทย วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

บุญเชิด รัตนาณันท์ และ วสันต์ จันทร์วงศ์. พื้นฐานการศึกษา, เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการศึกษา. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครุพัฒน์ครุยธยา, 2520.

บุญฤทธิ์ แสนพา. ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

บุญเลิศ นาคแก้ว และ นงเบาว์ สุขพันธุ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

เบอร์ทันด์ รัสเซลล์. ระเบียบสังคม-ระบบการศึกษา: บทวิภาคย์ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับรัฐ. แปลโดย สุวรรณ วงศ์ไชยวารณ์สถาอาณันท์. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คนไฟ, 2533.

ประกอบ คุปรัตน์, ถ้ารักประชาธิปไตยต้องปฏิรูปการศึกษาทั่วไป. มติชน (3 ธันวาคม 2534)

ประภาศรี สีหอดำรง. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ประมวลข้อคิดทางการศึกษาของไทย. คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาของคณะกรรมการแห่งชาติฯ จัดพิมพ์เนื่องในปีหนังสือระหว่างชาติ, 2515.

ประเวศ วงศ์, การศึกษาไทยพัฒนาการอย่างก้าวกระโดด. มติชน (26 มกราคม 2536)

ประสาท เปื้อรุณ. ทัศนคติทางการเมืองของทหารต่อการปักครองระบบประชาธิปไตยของไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีนายทหารระดับพันเอกของกองทัพนกที่เข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยการทัพนก หลักสูตรหลักชุดที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2526. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

ปราพร เหล่าวนิช, การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองการปักครอง. สยามรัฐ (3 มิถุนายน 2535): 6.

ปฤชไนย ปราษฎ์อรุณ, ประชาธิปไตยกับจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน. สยามรัฐ (24 มกราคม 2535)

ปิยวรรณ ไหวพริน. การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาจากเอกสารการสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ ระหว่างปี พุทธศักราช 2520-2530. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

พดุงศักดิ์ หาญปรีชาสวัสดิ์. ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมกับทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกสภาคบนาคมเมืองตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- แผนปฏิบัติงานโรงเรียนถาวรวิทยา กาญจนบุรี: โรงเรียนถาวรวิทยา, 2538.
- พงษ์สันต์ คงตรีแก้ว. กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและทัศนคติของนายตำรวจ.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- พระศักดิ์ ผ่องแฝ้า. ปัญหาสำคัญของชาติทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์กับแนวทางวิจัย. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการสาขาวิจัยแห่งชาติสาขาวิชาฯและรัฐประศาสนศาสตร์, 2535.
- . ศาสตร์แห่งการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- พระราชนูนี. ปรัชญาการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2518.
- พฤทธิพงษ์ ประยูรศิริ. ความคิดทางการเมืองของนายทหาระดับสูงของกองทัพไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 30-33. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พ่อแม่วอนเลิกสอนเข้า ป.1 ลูกเครียดสมองดื้อ-ก้าวร้าว. มติชน (18 กุมภาพันธ์ 2536)
พัฒนา รุ่งเริงสุข. บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พิพาดา ยังเจริญ และ สุวดี ธนาประสิทธิ์พัฒนา. การศึกษาและผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์(พ.ศ. 2525-2394). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พิพพ-รัชนี วงศ์ไชย. แนวคิดและประสบการณ์การทำงานของหมู่บ้านเด็ก ชุมชนเพื่อการศึกษาแบบธรรมชาติและการพึ่งพาตนเอง. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเด็ก, 2532.
- ไฟธาร์ย์ สิน Larattan. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ไฟบูลย์ จันทยศ, แนวคิดเพื่อปฏิรูปเอกสารการศึกษา. สยามรัฐ (4 กุมภาพันธ์ 2530)
. วงจรการเมืองประชาธิปไตยแบบไทย. สยามรัฐ (13 มีนาคม 2534)
- ไฟรอน เลิศพิริยกมล, การสอนประชาธิปไตยแบบดำเนินด้วยค่าล้ำช้างของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องรับแก้ไขอย่างถ่องแท้ก่อนโลกออนไลน์. มติชน (28 ตุลาคม 2534)
- ไฟรัตน์ แย้มโภสุ�, กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน. สยามรัฐ (9 สิงหาคม 2537)
- แฟร์ เปาโล. การศึกษาสำหรับผู้ถูกกดขี่. แปลโดย ช.เชี่ยวพุ่มพวง กรุงเทพมหานคร: สหพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งประเทศไทย, 2517.

- กิจญ์โภุ สาร. การศึกษา: ปัญหาที่รุกนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- _____ . หลักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภา, 2521.
- กิจพงษ์ คงไชย. โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก. สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2539.
- กุชชงค์ เพ่งศรี. การศึกษาคืออะไรและประโยชน์ของการศึกษา. วารสารสภากาชาดไทย ปีที่ 5, ฉบับที่ 4 (พฤษจิกายน, 2513)
- มธุรส ใหญ่ขยัน. ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการส่วนกลางกระทรวงมหาดไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าแผนก สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครอง และกรมการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- มนัสชัย ชื่นชื่โน้มแสน. ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการส่วนกลางระดับ 6-7. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- มนูญ รุ่ปประจำ. ลักษณะทางสังคมของสมาชิกรัฐสภา กับอุดมการณ์ประชาธิปไตย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อ้างแหล่งใน เรื่องศักดิ์ จริตเอก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- มาร์เจอรี ไซเกอร์. การศึกษากับปรัชญา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโภมลีมทอง, 2520.
- เมธี ปีลันธนานนท์. ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ยอด สีบกลัด. ครูโรงเรียนถาวรวิทยา. สัมภาษณ์, 7 ก.พ. 2539.
- ไอยิน มีจันทร์. ทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาต่อระบบประชาธิปไตยของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- รพินทรนารถ ฐานกร. โรงเรียนได้รับไม้. แปลโดย พยัพแడด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คำหอม, 2536.
- ระพี สาคริก, วิถีสู่ประชาธิปไตยภายใต้อิทธิพลวัฒนธรรมกับภาวะล่มสลายของสังคมไทย. สยามรัฐ (14 สิงหาคม 2535)
- รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์, ทุนนิยมการศึกษา. ผู้จัดการรายวัน (23 เมษายน 2536)
- รัชนี คงไชย. โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก. สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2539.

รัฐูระ สิริธรรมศรี. ผลกระทบของภูมิหลังทัศนคติทางการเมืองและแรงจูงใจทางการเมืองที่มีต่อบทบาททางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

รายงานย่อผลการวิจัยในสาขาต่างๆด้านสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยสังคมศาสตร์,สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.

ลิขิต ชีรเวศิน, ปรัชญาและธรรมนูญการศึกษาของไทย. มติชน (15 พฤษภาคม 2531) ลิ้นจี่ หวานนท์. การศึกษาภัยสังคมไทยก่อนสมัยปฏิรูปการศึกษา : วิเคราะห์จากศิลปารักษ์ หลักที่ 1 และกฎหมายตรา 3 ดวง. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

วัชรินทร์ ชาญศิลป์. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอ่านใจนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

วันชัย ศูนย์พลอย. ครูโรงเรียนถาวรวิทยา. สัมภาษณ์, 7 ก.พ.2539.

วรินทร์ สินสูงสุด สนธยา 18. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่พระพัชนา, 2520.

วรุณี กิตติธรรมวุฒิ. ความคิดทางการเมืองและการยอมรับระบอบประชาธิปไตยของนายทหารในโรงเรียนเสนาธิการทหารบกหลักสูตรหลักประจำและหลักสูตรศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต(การทหาร). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

วิชิต นวลแก้ว. ความคิดเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบูร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

วิทย์ วิศวนะทัย. ปรัชญาการศึกษาไทย 2411-2475. โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สนง.คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526.

วิทยา เชียงกูล, ปัญหาการศึกษาต้องแก้กันทั้งระบบ. วิจัย (18 มีนาคม 2537)

วิราษ สุชีวคุปต์ และ สนธิ บางยี่ขัน. ปรัชญาไทย. ภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.

วิวัฒน์ เอี่ยวไพรawan. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย: การศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

วีระ แสงจันทร์. ความรู้สึกสัมฤทธิ์ผลทางการเมืองของเด็กวัยรุ่น: ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนมัธยมในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่องมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

คราวุช ยุทธนาณนท์. สืบที่มีอิทธิพลทางการเมืองต่อผู้ใช้แรงงานไทยในกลุ่มของพนักงานองค์การวัฒนธรรมกิจไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่องบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ศักดิ์ชัย นิรัญกิริ. ปรัชญาบนเส้นทางของการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ศักระ กปิกาชจน์. บทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน(ผปม.) ในการให้การเรียนรู้ประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณี อ่าเภอละงู จังหวัดสตูล วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ศุภร ศรีแสน. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. มหาสารคาม: ภาควิชาศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2526.

ส.ศิวรักษ์. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2516.
สกนธ จันทร์รักษ์. ผลของการเรียนรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สมนิก ใจอนันต์. การอบรมและเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรือไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สมคิด ศิลป์ประกอบ, การกระจายอำนาจกับการปฏิรูปการศึกษา. สยามรัฐ (1 มีนาคม 2536): 4.

สมชาย เม่นแย้ม, ปฏิรูปการบริหารราชการเพื่อสร้างเอกภาพทางการศึกษา. มติชน (27 มิถุนายน 2536)

สมบัติ สำราญชัยวงศ์. วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

สมพงษ์ จิตรดับ, ความล้มเหลวของการสอนประชาธิปไตยในโรงเรียน. มติชน (14 กรกฎาคม 2535): 17.

. เด็ก ม.1 'ไม่ต้องสอบ...หลักการหรือผลประโยชน์'. มติชน (5 มีนาคม 2537)

สมพงษ์ ใหม่วิจิตร. ทัศนคติทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

สมพร เขียวเม่น. ความเชื่อทางการเมืองของข้าราชการไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรุง

เทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยา

ลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

สัญชัย ขาวเวหาคน. ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะ

กรณีปลัดอำเภอที่รับราชการในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี 2532. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

สายกิพย์ สุคิดพันธ์. การเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการ

ปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สาโวช บัวครี. ปรัชญาการศึกษาในจุดยืนและทิศทางการศึกษาไทย. สมาคมการศึกษาแห่ง

ประเทศไทย บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด, 2518.

. พุทธศาสนา กับการศึกษาแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์โดยองค์การค้าของครุ

สภा, 2513.

. ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: สมาคมการศึกษาแห่ง

ประเทศไทย, 2529.

สุขุม คลไสวภรณ์. แรงจูงใจ ทัศนคติ บุคลิกภาพ และอุปนิสัยทางการเมืองของผู้มีสิทธิในการออก

เสียงเลือกตั้ง ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา

การปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุจิต บุญบงการ. นิสิตนักศึกษา กับ การพัฒนาทางการเมืองของไทย. วรรณไวทยากร รัฐ

ศาสตร์ พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2514. อ้างแล้วใน เรื่องศักดิ์ จริตเอก. ความรู้

ความเข้าใจทางการเมือง ในระบบประชาธิปไตยของข้าราชการ ตำรวจชั้นสัญญา

บัตรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบังคับการ ตำรวจสันติบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2529.

สุชาติ ราชภูรดุษดี. ภาพพจน์เกี่ยวกับอำนาจทางการเมืองของนักเรียนไทย: ศึกษาเฉพาะ

กรณีนักเรียนระดับประถมและมัธยม ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2521.

- สุเชawan มีห่อนองหว้า.** บคกิจภาพทางการเมืองแบบอ่านจันนิยมของเยาวชนไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- สุดใจ เหล่าสุนทร.** ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2517.
- สุทธิพงษ์ จุลเจริญ.** บทบาทของปลัดอำเภอ กับการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองในระบบอนประชาธิปไตย: ศึกษากรณีจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุภา ใจบุญ.** แนวโน้มปรัชญาการศึกษาไทยภายใต้ปี พุทธศักราช 2548 ตามการคาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุภาร์ จันทวนิช.** วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สมินทร์ จุทางกูร.** การกล่อมเกลาทางการเมืองโดยใช้แบบเรียนหลวงเป็นสื่อในรัชกาลที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สรุจิต ยนด์ตระกูล.** ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการกรมการปัตตอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- สุวรรณ สุวรรณเวช.** ทัศนคติของนายตำรวจที่มีต่อการเมืองและการบริหารราชการ: ศึกษาเฉพาะกรณีนายตำรวจนักเรียนสารวัตร และผู้บังคับกองรุ่นที่ 10. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- สุวรรณี ฤลวิจิตรวงศ์.** ความสำนึกระดับชาติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปัตตอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- เสกสรรค์ ประเสริฐกุล,** โรงเรียนประชาธิปไตยกับประชาธิปไตยในโรงเรียน. ผู้จัดการรายวัน (23 มิถุนายน 2537)
- เสน่ห์ จำริก.** การเมืองกับการศึกษาของไทย. โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สนง. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2523.
- อ้างถึงใน อัมพร มีคุณ.** สภาพปัจจุบันและแนวทางปฏิรูปการศึกษา. คำบรรยายในการอบรมนักศึกษานักเรียนนักปัตตองระดับสูง รุ่นที่ 2 ณ วิทยาลัยการปัตตอง 18 มิถุนายน 2517. ในการสัมนาเรื่องการศึกษาเพื่อมวลชน

- หาญ อันวงศ์. ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ในจังหวัดพระนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการมัชยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
- อดัม เคิล. การศึกษาเพื่อความเป็นไทย. แปลโดย วิเชษฐ์ วงศ์วิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก, 2538.
- อบรม สินกีบaal และ ชาญชัย ครีสไอยเพชร. วิชาพื้นฐานการศึกษา(ศึกษา 111). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอดี้นสโตร์, 2522.
- อมรา ราชานุวงศ์. ค่านิยมทางสังคมและทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกรัฐสภาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อ้างแล้วใน เรื่องคัมภี จริตเอก. ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบังคับการตำรวจนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาการปักร่อง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อรุณ เหมทานนท์. บุคลิกภาพประชาธิปไตยของปลัดอำเภอส่งเสริมการปักร่อง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปักร่อง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537 อัศวิน ธรรมโชติ, การปฏิรูปการศึกษาสำหรับประชาธิปไตย. สยามรัฐ (5 กุมภาพันธ์ 2536): 3.
- อุทัย ดุลยเกษນ. ค่าปรารถนาในปรัชญาการศึกษาแบบขั้นเมอร์ซิล : ชีวิตเสรีภาพขั้นเมอร์ซิล. 3 มีนาคม 2525.
- . ปรัชญาการศึกษาแบบขั้นเมอร์ซิล. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเด็ก, 2525.
- เอ.เอส.นีล. เรียนตามสายที่ขั้นเมอร์ซิล. แปลโดย เดือนดา สุวรรณจินดา. กรุงเทพมหานคร: นักพิมพ์เคล็ดไทย, 2520.
- . อาณาจักรน้อยๆที่ขั้นเมอร์ซิล. แปลโดย เดือนดา สุวรรณจินดา และ สมบูรณ์ สุกศิลป์ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2521.
- โอวาท สุทธนารักษ์. คืนอำนาจสร้างประเทศไทย. แผนกวิชาการศึกษาเพื่อเป็นตัวของตัวเอง, ในการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: จัดพิมพ์โดยกลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย(ก.ป.ท.), 2528.
- . การจัดการศึกษาเพื่อการพึ่งตนเอง. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์โดยกลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย(ก.ป.ท.), 2530.

ภาษาอังกฤษ

Alan C. Kerckhoff. Socialization and Social Class. New Jersey: Prentice-Hall, Duke University, 1972.

- Barry Holden. Understanding Liberal Democracy. Harvester Wheatsheaf, 1993.
- Carl Cohen. Democracy. The Free Press, 1973.
- David C. Schwartz and Sandra K. Schwartz. New Directions in Socialization. New York: Free Press, 1975.
- David Easton and Jack Dennis. Children in the Political System. New York : McGraw Hill, 1969.
- David Hell. Models of Democracy. Polity, 1987.
- Dawson, Richard and Prewitt, Kenneth. Political Socialization. Boston: Little Brown, 1969.
- Democracy in Thailand. Bangkok: Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E.2534 (1991).
- Edward S. Greenberg and Benjamin I. Page. The Struggle for Democracy. Harper College Publishers, 1993.
- Fames A. Johnson. Philosophical Bases of Education. in Introduction to the Foundations of American Education. Allyn and Bacon, 1969.
- Frank Bealey. Democracy in the Contemporary State. Oxford: Clarendon Press, 1988.
- Gabriel A. Almond and G. Bingham Powell (eds.). Comparative Politics Today : A World View. Boston: Little Brown, 1980.
- _____. Comparative Politics : A Developmental Approach. Boston: Little Brown, 1966.
- Grolier Incorporated. The Encyclopedia Americana International Edition 9. 1988
- Jones, E. Terrence. Conducting Political Research. New York: Harper & Row., 1984.
- Keith Graham. The Battle of Democracy. Great Britain: Wheatsheaf Book Ltd., University of Bristol, 1986.
- Leo Strauss. What is Political Philosophy?. New York: Free Press, 1959.
- Lucian W. Pye and Sidney Verba. Political Culture and Political development. Princeton: Princeton University Press, 1965.
- Lucian W. Pye. Politics, Personality and Nation-Building: Burma's Search for identity. New Haven: Yale University Press, 1965, pp.
- Marcus E. Ethridge. The Political Research Experience. Armonk : M.E.Sharpe, 1990.
- Michael Rush and Phillip Athoff. Introduction to Political Sociology. London: Western Printing Services Press, 1971.

- Oonta Nopakun. Thai Educational Aim of "Khit-Pen" and the Bangkok Population Contemporary Situation and Future Trends in The Development of Science and Technology. Bangkok: Thai Surdy Program, Chulalongkorn University, 1984.
- Philip Mayer. Socialization: the Approach from Social Anthropology. Taristock publications Limited, 1970.
- Ranshon,S.A.(ed.), Handbook of Political Socialization, (New York: Free Press), 1977
- Richard Cole. Introduction to Political Inquiry. New York: Macmillan,1980.
- Robert A.Berstein and James A.Dyer. And Introduction to Political Science Methods. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1992.
- Robert Le Vine. Political Socialization and Culture Change. New York: in Clifford Geertz (ed.) Old Societies and New States,1963.
- Samuel Bowles and Herbert Gintis. Democracy and Capitalism. Basic Books Inc., 1986.
- Somsakdi Xuto. Government and Politics of Thailand. New York: Oxford University Press, 1987.
- Ted Gurr. Politemetrics. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1972.
- Ted Tapper. Political Education and Stability. London: John Wileyand Sons,1976.
- Terence Ball and Richard Dagger. Ideals and Ideologies. New York: A Reader Harper Collins Publishers Inc, 1991.
- The Development of Education and The Development of Science andTechnology. Thai Studies Program, Chulalongkorn University.
- Walter Dean Burnham. Democracy in the Making: America Government and Politics. New Jersey: Prentic-Hall Inc., Englewood Cliffs, 1983.

ภาคพนวก

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ประวัติโรงเรียน โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

เมื่อแรกที่มีการดำเนินการตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กกำพร้านั้นก็ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในวงการต่างๆ ที่ทราบเรื่อง ตอนที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วงศ์(กรรมการผู้จัดการมูลนิธิเด็ก) ได้มีโอกาสพบกับท่านพระครูสากลสังวรกิจ เจ้าอาวาสวัดยกกระเบื้อง จังหวัดสมุทรสาคร พอเรียนให้ท่านพระครูทราบเรื่อง ท่านก็บอกว่าความคิดตรงกันท่านมีที่ดินไก่ลัวดที่จะการจะสร้างโรงเรียนไว้แห่งหนึ่ง ถ้าทางมูลนิธิเด็กสนใจไปดู ท่านยินดียกที่ดินให้สร้างโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ทางมูลนิธิได้ทราบก่อนโน้มนา และส่งเจ้าหน้าที่ไปดู

ต่อมา นายประสิทธิ์ มนต์กาญจน์ (ผู้เป็นเพื่อนนักเรียนรุ่นเดียวกันนายแพทย์ประเวศ วงศ์) กำนันจารัส เจียมประเสริฐ และนายบุญมี คล้ายสุบรรณ (ซึ่งเป็นสารวัตรกำนัน) ที่ต่ำปล่า เจ้าอาเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ได้ทราบเรื่องนี้จากปากคำของเจ้าหน้าที่มูลนิธิที่ยินดีให้การสนับสนุนโดยพำไปดูที่ดินตรงริมน้ำแควน้อย ซึ่งเป็นที่กรังว่างเปล่า ไม่มีผู้ใดเข้าทำ การเกษตรและที่อยู่อาศัยประมาณ 35 ไร่(อยู่ระหว่างที่ของราชภร) มีลักษณะของป่าที่ถูกทำลายไปนานแล้ว แต่พอยังมีดันไม้ใหญ่อยู่บ้างและมีโขดหินเป็นธรรมชาติสวยงาม

นอกจากนี้ทางคุณหนุ่ง ม.ล.นวลผ่อง เสนาณรงค์ก็เคยปรารถนา นายแพทย์ ประเวศ ว่ามีที่ดินจังหวัดนนทบุรีอยู่แปลงหนึ่ง ตั้งใจจะให้ทำปะโยชน์ด้านการกุศล

แต่ที่ดินแปลงหลังนี้ทางคณะกรรมการเริ่มก่อสร้างโรงเรียนเด็กกำพร้าไม่ทันได้ไปดู เพราะไปติดใจที่ดินริมน้ำแควน้อย และว่าเห็นเหมือนที่จะให้เด็กมากอยู่ ด้วยเป็นสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกับอุปนิสัยเด็กมีดันไม้พอควร มีแม่น้ำอยู่หน้าโรงเรียน โดยเฉพาะในหน้าแล้ง น้ำจะลดจนปูรากภูเขาด้วยรายขาวสะอาดขึ้นมาที่ฝั่งตรงข้าม ดันไม้ริมน้ำก็เชี่ยวลดไม่มีเครา อาการก็ไม่ว้อนจนเกินไปในหน้าร้อน โขดหินที่มีอยู่ก็สวยงามเหมือนที่เด็กจะเป็นป่ายไม่เป็นอันตราย

เมื่อตกลงใจพร้อมกันเห็นว่าที่ดินริมน้ำแควน้อยนี้เหมาะสมด้วยเหตุผลดังกล่าวในการสร้างโรงเรียนเพื่อเด็กกำพร้า กำนันจารัสก็จัดให้นายบุญมีผู้เป็นสารวัตรกำนันจัดรังวัดและทำเอกสารมอบให้มูลนิธิเพื่อการกุศลดังกล่าว

ที่ดินแห่งนี้คิดขั้ดครองที่ไม่เหมาะสมแก่การเกษตรนัก เมื่อประภารีองนี้ขึ้นมา นายเตย ครีสุข ผู้เป็นเกษตรกรทำไร่อยู่ติดกับที่ดินที่โรงเรียนซึ่งยังไม่ได้ทักรังทางพง แต่เหมาะสมแก่การเกษตรมีสภาพเช่นเดียวกับที่โรงเรียนประมาณ 10 ไร่ ซึ่งได้ยกให้แก่มูลนิธิ

นอกจากจะได้รับความร่วมมือในด้านที่ดินแล้ว ยังได้รับความร่วมมือจากบุคคลในวงการต่างๆ โดยเฉพาะจากนายชาญ ชวดสาวสัตต์ ศิลปินกับนายอิทธิฤทธิ์ วิทยา สถาปนิก ซึ่งทั้งคู่ มีความสนใจเรื่องการก่อสร้างอาคารที่ประยุกต์ระหว่างสมัยใหม่กับลักษณะแบบพื้นบ้าน โดยเฉพาะนายชาญ ชวดสาวสัตต์นั้น เคยมีประสบการณ์ในเรื่องเทคโนโลยีประยุกต์วิทยามาก่อน เข้ามาลัจลัจกับประเทศเนปาลและอินเดียมาแล้วด้วย ทั้งคู่ได้อ่านวางแผนด้านโครงสร้างและเข้ามาร่วมการก่อสร้างอาคารตั้งแต่เริ่มแรกและต่อไปในอนาคตโดยรับเป็นหัวเรื่อใหญ่ในเรื่องนี้ โดยตลอด

โรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีโครงสร้างที่ผิดกับลักษณะโรงเรียนราชภัฏทั่วไปตรงที่ดำเนินงานโดยมูลนิธิเด็กอันเป็นองค์กรการกุศล นอกจากจะไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนแล้ว ทางมูลนิธิยังจัดอาหาร ยาวยาโรค ที่อยู่อาศัย และของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันรวมทั้งเครื่องเล่าเรียนให้แก่เด็กกำพร้าที่มาเรียนในโรงเรียนนี้ด้วยโดยไม่คิดมูลค่า

แต่ลักษณะที่สำคัญที่สุดก็คือโรงเรียนของมูลนิธิเด็กแห่งนี้จะรับนักเรียนเฉพาะที่เป็นเด็กกำพร้าและยากจนเท่านั้น

ในปีการศึกษา 2522 นี้ ทางมูลนิธิได้ขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการเปิดรับนักเรียนชาย-หญิงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามหลักสูตรและกฎข้อบังคับของกระทรวงฯจำนวน 40 คน

การบริหารงานจะดำเนินงานโดยคณะกรรมการที่มูลนิธิแต่งตั้งซึ่งส่วนหนึ่งมาจากกรรมการของมูลนิธิโดยตรง ส่วนหนึ่งมาจากคนในท้องถิ่นและผู้ที่มาทำงานประจำในโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา :- พิพพ วงศ์ชัย, ชีวิตจริงที่หมู่บ้านเด็ก, มูลนิธิเด็ก, 2526, หน้า 330-333.

โรงเรียนถาวรวิทยา

โรงเรียนถาวรวิทยาเดิมชื่อหวานเจี๊ยะวงศ์ ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2490 เป็นโรงเรียนราษฎรอนุญาตให้สอนภาษาต่างประเทศ(จีนกลาง)เป็นวิชาพิเศษได้ โดยมีนายเกี้ยมเมือง แซ่เตียว เป็นเจ้าของ นายบุญอุย ถนนทรัพย์ เป็นผู้จัดการ

เมื่อเริ่มเปิดเรียนรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาคารเรียนเป็นเรือนไม้ 2 ชั้น ฝ่ากระดาน หลังคามุงกระเบื้อง ตั้งอยู่เลขที่ ค.58 ถนนปากแพรก ตำบลบ้านเหนือ อําเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ.2491 รับนักเรียนตั้งแต่ชั้นเตรียมประถม ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

พ.ศ.2496 ย้ายมาทำการปลูกสร้างอาคารเรียนใหม่ ในบริเวณวัดถาวรวาราม โดยปลูกเป็นอาคารเดี่ยวคอนกรีตเสริมเหล็กและเปลี่ยนชื่อจาก“หวานเจี๊ยะวงศ์”เป็น“ถาวรวิทยา”

พ.ศ.2502 ขยายชั้นเรียนถึงมัธยมวิสามัญตอนต้น จึงต้องเลิกสอนวิชาพิเศษ(ภาษาจีน)

พ.ศ.2508 ปลูกสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหลัง

พ.ศ.2514 นายเกี้ยมเมือง แซ่เตียว เจ้าของโรงเรียนถึงแก่กรรม “ได้ทำพินัยกรรมยกอาคารเรียนที่มีอยู่ทั้งหมดตลอดจนกิจการ และทรัพย์สินของโรงเรียนให้เป็นสมบัติของวัดถาวรวาราม องสรพจน์ทรัพย์ เจ้าอาวาสวัดถาวรวาราม จึงได้ดำเนินกิจการต่อในฐานะเจ้าของต่อมำได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็น องสูตบพทวาร

พ.ศ.2515 ปลูกสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหลัง

พ.ศ.2521 ปลูกสร้างอาคารเรียนตามแบบ ร. 4 ก. ของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เป็นอาคารตึก 3 ชั้น กว้าง 10.50 เมตร ยาว 76 เมตร ค่าก่อสร้างอาคารได้จากการ

1. การจัดงานประจำปีในพิธีต่างๆของวัด

2. ผู้มีจิตศรัทธานำผ้ากฐินและผ้าป่าสามัคคีมาทอด

3. ผู้มีเกียรติที่เห็นความสำคัญของการศึกษา

4. ผู้ปกครองนักเรียน

5. เงินจากรายได้ของโรงเรียนรวมทั้งเงินบำรุงโรงเรียน

ในปีนี้ได้รื้อถอนอาคารเรียนปี 2496 และปี 2508 และได้เปิดรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พ.ศ.2523 นายบุญอุย ถนนทรัพย์ ผู้จัดการได้ถึงแก่กรรม นายมาโนช ถนนทรัพย์ ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้จัดการแทน

พ.ศ.2528 ปลูกสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ โดยใช้แบบแปลน ดส.ล 3 ชั้น

พ.ศ.2529 องสุดบทบวր เจ้าอวาสวัดถาวรธรรม ในฐานะเจ้าของโรงเรียนได้ลา สิกขานท องใบภูมิการโฝมั่นเกว๊กชัน ได้รับคำแนะนำเจ้าอวาสวัดถาวรธรรมแทน และเป็นเจ้า ของโรงเรียนตามคำแนะนำ

พ.ศ.2530 องใบภูมิการโฝมั่นเกว๊กชัน ผู้ได้รับอนุญาตได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็น องอนนด สรภัญ

พ.ศ.2534 ปลูกสร้างอาคารเรือนกประสังค์

พ.ศ.2536 องอนนดสรภัญ ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนถาวรวิทยา และเจ้าอวาสวัด ถาวรธรรม ทางวัดได้รับเลือกให้เป็นวัดพัฒนาด้วยอย่างที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2536 องอนนดสรภัญ ผู้รับใบอนุญาต ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็น “องพจนกรโกศล”

พ.ศ.2537 องพจนกรโกศล ได้รับรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาประจำ ปี 2537 สาขาวิชาศึกษาโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา

ในปัจจุบันนี้มีอาคารเรียน 2 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 4 หลัง บ้านพักภาร โรง 1 หลัง บ้านพักพนักงานขับรถ 1 หลัง ส้วม 60 ห้อง ห้องน้ำ 9 ห้อง นักเรียนชาย 1,133 คน นักเรียนหญิง 1,057 คน รวม 2,190 คน

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา :- มาจากแผนปฏิบัติงานโรงเรียนถาวรวิทยา, ปีการศึกษา 2538, หน้า 1-2.

ภาคผนวก ข.

แนวความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1. คำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน, 2. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นแบบประชาธิปไตยของเด็ก และ 3. คำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตย ดังมีรายละเอียดคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน

ข้อที่	
1. เพศ	1
2. อายุ	2
3. ศาสนา	3
4. ระดับการศึกษา	4
5. พื้นฐานทางครอบครัว	5

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นแบบประชาธิปไตยของเด็ก

ข้อที่	
1. เสรีภาพ (liberty)	6-8
2. เสมอภาค (equality)	9
5. หลักเหตุผล (rationality)	10-14
6. หลักเสียงข้างมาก	15-16
7. หลักกฎหมายหรือกฎหมายทั่วไป	17

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย

ข้อที่	
1. คำถามทั่วไป	18-20
2. ประชาธิปไตย, เสรีภาพ, เสียงข้างมาก	21-23
3. รัฐธรรมนูญ	24-26
4. อำนาจนิติบัญญัติ (รัฐสภา)	27-29
5. อำนาจบริหาร (รัฐบาล)	30-32
6. อำนาจตุลาการ (ศาล)	33-35
7. พรรคการเมือง	36-38
8. การเลือกตั้ง	39-40

ภาคผนวก ค.

ใบขอนุมัติออกทำการวิจัยทางภาคสนาม

ที่ 0304/พิเศษ

ภาควิชาการปักร่อง คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 มกราคม 2539

เรื่อง ขออ่านวิเคราะห์ความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

สังกัดแบบมาด้วย หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ด้วย นายไพบูลย์ คล้ายวงศ์ นิติปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาการปักร่อง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหมายเลขประจำตัว C730096 กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปรัชญาการศึกษา กับประชาธิปไตย” ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก กับ โรงเรียนสถาบันวิทยา ซึ่งจำเป็นจะต้องได้ข้อมูลจากครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องมาประกอบ การทำวิทยานิพนธ์ โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ด้วย แบบสอบถามในช่วงเดือนมกราคม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอได้โปรดอ่านวิเคราะห์ความสะดวกในด้านข้อมูลตามสมควร ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ศูนย์วิทยบริการ
ขอแสดงความนับถือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(รศ.ประทัยด หงษ์ทองคำ)
หัวหน้าภาควิชาการปักร่อง

ที่ 0304/พเหช

ภาควิชาการปักษ์รอง คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 มกราคม 2539

เรื่อง ขออำนวยความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนถาวรวิทยา
สิ่งที่แนบมาด้วย หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ด้วย นายไพบูลย์ คล้ายวงศ์ นิติศปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาการปักษ์รอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหมายเลขประจำตัว C730096 กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปรัชญาการศึกษากับประชาธิปไตย” ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนหมู่บ้านเด็กกับ โรงเรียนถาวรวิทยา ซึ่งจำเป็นจะต้องได้ข้อมูลจากครุ, นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องมาประกอบ การทำวิทยานิพนธ์ โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และ การสัมภาษณ์ด้วย แบบสอบถามในช่วงเดือนมกราคม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอได้โปรดอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลตามสมควร
ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิจัยและบริการ
(ศ.ประษฐ์ คงษ์ทองคำ)
หัวหน้าภาควิชาการปักษ์รอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

แบบสอบถามโครงการวิจัยวิทยานิพนธ์

ปรัชญาการศึกษากับประชาธิปไตย :

ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนหมู่บ้านเด็กกับโรงเรียนถาวรวิทยา

ผู้ดำเนินการวิจัย

นายไพบูลย์ คล้ายวงศ์

นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการปگครอง ภาควิชาการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยบรังษย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ข้อมูลการสัมภาษณ์

รหัส.....	ชื่อ.....	ชั้น.....
บันทึก.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ส่วนที่ 1

(เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน)
โปรดทำเครื่องหมาย ( ) ในวงเล็บที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของนักเรียน.

1. เพศ	( ) 1. เพศชาย ( ) 2. เพศหญิง
2. อายุ	( ) 1. 9-10 ปี ( ) 2. 11-12 ปี ( ) 3. 13-14 ปี ( ) 4. 15-16 ปี
3. ศาสนา	( ) 1. พุทธ ( ) 2. คริสต์ ( ) 3. อิสลาม ( ) 4. อื่นๆ.....
4. ระดับการศึกษา	( ) 1. ประถมศึกษาปีที่ 4 ( ) 2. ประถมศึกษาปีที่ 5 ( ) 3. ประถมศึกษาปีที่ 6
5. พื้นฐานทางครอบครัว	( ) 1. อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา ( ) 2. อาศัยอยู่กับบิดา ( ) 3. อาศัยอยู่กับมารดา ( ) 4. อาศัยอยู่กับญาติ ( ) 5. อาศัยอยู่กับโรงเรียน

ส่วนที่ 2

คำถ้าเกี่ยวกับความคิดเห็นแบบประชาธิปไตยของเด็ก

6.ถ้าเพื่อนเราทำลังเล่นของเล่นของเขาอยู่ แต่เรารอ夕阳เล่นของเล่นนั้นเราจะทำอย่างไร?

- ( ) 1.แย่งของเล่นเพื่อน เพราะเราอยากได้ ( ) 2.พ้องครูที่ไม่ให้เราเล่น
- ( ) 3.พูดดีๆก่อน ถ้ายังไม่ให้ก็แย่งเลย ( ) 4.ไม่แย่ง เพราะเป็นสิทธิ์ส่วนตัวของเขา
- ( ) 5.อื่นๆ.....

7.นักเรียนคิดว่าในเรื่องของการเรียนเรามีเสรีภาพที่จะเลือกเรียนหรือไม่เรียนได้หรือไม่?

- ( ) 1.ไม่ทราบ ( ) 2.ไม่ได้
- ( ) 3.ได้ ( ) 4.อื่นๆ.....

8.ครูบังคับให้นักเรียนทำการบ้านบ่อยหรือไม่?

- ( ) 1.ทุกวัน ( ) 2.เกือบทุกวัน
- ( ) 3.นานๆครั้ง ( ) 4.ไม่เคยบังคับเลย

9.คนที่ทำผิดเหมือนกันจะต้องถูกทำโทษโดยเท่าเทียมกันหรือไม่?

- ( ) 1.ลงโทษคนแข็งแรงมากกว่าคนอ่อนแอด ( ) 2.ใครเป็นเด็กต้องลงโทษมากกว่า
- ( ) 3.ใครเป็นผู้ใหญ่ต้องลงโทษมากกว่า ( ) 4.ดูเหตุผล
- ( ) 5.เท่าเทียมกัน

10.ในระหว่างที่นักเรียนเล่นกีฬาอยู่นั้น กรรมการในสนามบอกว่านักเรียนเล่นผิดกติกา แต่ นักเรียนคิดว่าตัวเองไม่ได้เล่นผิดกติกา นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ( ) 1.ไม่ยอมการของจากสนาม ( ) 2.ชวนเพื่อนประท้วง
- ( ) 3.เตียงกรรม ( ) 4.ทำความเข้าใจเป็นผู้ดัดสิน

11.ส่วนใหญ่แล้วเมื่อนักเรียนโทรศัพท์เพื่อนนักเรียนจะทำอย่างไรกับเพื่อนของนักเรียน?

- ( ) 1.เคะ-ตอยเพื่อน ( ) 2.ดำเนิน
- ( ) 3.ให้ครูทำโทษ ( ) 4.ไม่เล่นและไม่พูดด้วย
- ( ) 5.พูดด้วยเหตุผล

12.ในโรงเรียนนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นกับครูในระหว่างเรียนบ่อยหรือไม่?

- ( ) 1.ไม่เคยเลย ( ) 2.นานๆครั้ง
- ( ) 3.เกือบทุกวัน ( ) 4.ทุกวัน

13.ถ้านักเรียนเป็นตำรวจนักเรียนจะทำอย่างไรให้คนร้ายรับผิด?

- ( ) 1.ถ้าคนร้ายไม่รับก็ผ่าคนร้ายทิ้งเลย ( ) 2.ช่วยเหลือคนร้ายเพราะสงสาร
- ( ) 3.บังคับให้คนร้ายรับผิด ( ) 4.หาพยานหรือคนที่พบเห็นว่าคนร้ายทำผิดมา

14.ถ้าันกเรียนเป็นครู นักเรียนจะลงโทษลูกศิษย์ที่ไม่ดีอย่างไร?

- ( ) 1.ตี ( ) 2.ให้พ่อ-แม่เข้าทำโทษ
 ( ) 3.ว่ากล่าวสั่งสอนดักเดือน ( ) 4.พูดด้วยเหตุผล

15.เมื่อเราประชุมอยู่กับเพื่อนทั้งหมด 20 คน(เรื่องให้มีการเล่นกีฬา)มีคนเห็นด้วย 11 คน
 (ซึ่งเป็นเด็กกว่าเราหมด) และเหลืออีก 9 คน(รวมตัวเราด้วย)ที่ไม่เห็นด้วย เราจะทำ
 อย่างไร?

- ( ) 1.ฟังเสียงครู ( ) 2.ฟังเสียงประธานในประชุม^{*}
 ( ) 3.ฟังเสียงข้างน้อย(9 เสียง) ( ) 4.ฟังเสียงทั้งสองฝ่าย
 ( ) 5.ฟังเสียงข้างมาก(11 เสียง)

16.บุคคลใดที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากเสียงข้างมากในโรงเรียน เราควรจะทำอย่างไร?

- ( ) 1.ขัดออกไปจากโรงเรียน ( ) 2.เฉยๆ
 ( ) 3.ยอมรับฟังความคิดเห็น

17.ควรควรเป็นผู้อุทกภูระเบี่ยนของโรงเรียน?

- ( ) 1.รัฐบาล ( ) 2.ครูใหญ่หรือเจ้าของโรงเรียน
 ( ) 3.ครู ( ) 4.นักเรียน
 ( ) 5.ครูร่วมกับนักเรียน

ส่วนที่ 3

คำถามความรู้เกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตย

(โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยใช้เครื่องหมาย ( ))

18.ส่วนใหญ่นักเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองจากอะไร?

- ( ) 1.ครูเล่าให้ฟัง ( ) 2.รู้จากการเรียน
 ( ) 3.เพื่อนบอก ( ) 4.สื่อมวลชน(โทรทัศน์,วิทยุ,หนังสือพิมพ์)

19.ครูเคยสอนหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองมากน้อยเพียงใด?

- ( ) 1.ไม่เคยพูดคุยเลย ( ) 2.นานๆครั้ง
 ( ) 3.เกือบทุกวัน ( ) 4.ทุกวัน

20.เป้าหมายในชีวิตของนักเรียน นักเรียนคิดว่าเมื่อนักเรียนโถเป็นผู้ใหญ่ นักเรียนอย่าง
 เป็นอะไร?

- ( ) 1.ไม่ทราบ ( ) 2.ข้าราชการ ทหาร/ตำรวจ
 ( ) 3.นายกรัฐมนตรี/สภาผู้แทนราษฎร ( ) 4.นักธุรกิจ,แพทย์,นายความ,ครู,งานเสริม

21. เสรีภาพหมายถึงอะไร?

- ( ) 1. การทำอะไรก็ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด
- ( ) 2. การทำอะไรก็ได้ แต่ต้องไม่ไปล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- ( ) 3. ไม่ทราบ
- ( ) 4. อื่นๆ.....

22. เสรีภาพของประชาชนมีมากที่สุดในระบบการปกครองแบบใด?

( ) 1. ประชาธิปไตย	( ) 2. เมดีจการ
( ) 3. การปกครองของทหาร	( ) 4. ไม่ทราบ
( ) 5. อื่นๆ.....	

23. การปกครองแบบประชาธิปไตยดีเพราะอะไร?

( ) 1. เป็นการปกครองโดยเสียงข้างน้อย	( ) 2. เป็นการปกครองโดยเสียงข้างมาก
( ) 3. ไม่ทราบ	( ) 4. อื่นๆ.....

24. กฎหมายอะไรมีอำนาจสูงสุด?

( ) 1. กฎหมายแพ่ง	( ) 2. กฎหมายอาญา
( ) 3. กฎหมายรัฐธรรมนูญ	( ) 4. ไม่ทราบ
( ) 5. อื่นๆ.....	

25. ใครมีอำนาจในการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ?

( ) 1. นายกรัฐมนตรี	( ) 2. รัฐสภา
( ) 3. ผู้ใหญ่น้ำนัน	( ) 4. ไม่ทราบ
( ) 5. อื่นๆ.....	

26. กฎหมายรัฐธรรมนูญคืออะไร?

( ) 1. กฎหมายสูงสุดของประเทศไทย	( ) 2. กฎหมายที่ตัวราชใช้บังคับ
( ) 3. กฎหมายที่ใช้ในโรงเรียน	( ) 4. ไม่ทราบ
( ) 5. อื่นๆ.....	

27. ใครที่เป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อไปดูแลประเทศ?

( ) 1. กำนัน, ผู้ใหญ่น้ำนัน	( ) 2. ครู-อาจารย์
( ) 3. ผู้แทนราษฎร	( ) 4. ไม่ทราบ
( ) 5. อื่นๆ.....	

28. ใครมีอำนาจสูงสุดในรัฐสภา?

( ) 1. ประธานสภาผู้แทนราษฎร	( ) 2. ประธานศาลฎีกา
( ) 3. นายกรัฐมนตรี	( ) 4. ไม่ทราบ

29.หน่วยงานใดของประเทศไทยที่เป็นผู้ออกกฎหมาย?

- ( ) 1.รัฐบาล ( ) 2.รัฐสภา
- ( ) 3.ศาล ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

30.ในระบบประชาธิปไตยอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศไทยเป็นของใคร?

- ( ) 1.พระมหากษัตริย์ ( ) 2.นายกรัฐมนตรี
- ( ) 3.ประชาชน ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

31.ใครเป็นนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของไทย?

- ( ) 1.นายบรรหาร ศิลปอาชา ( ) 2.นายชวน หลีกภัย
- ( ) 3.เพลเอกชาดิชาญ ชุณหะวัณ ( ) 4.ดร.ทักษิณ ชินวัตร
- ( ) 5.ไม่ทราบ

32.ใครมีอำนาจสูงสุดในรัฐบาล?

- ( ) 1.ประธานสภาผู้แทนราษฎร ( ) 2.ประธานศาลฎีกา
- ( ) 3.นายกรัฐมนตรี ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

33.ประเทศไทยมีหน่วยงานใดที่มีอำนาจในการตัดสินลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมาย?

- ( ) 1.รัฐบาล ( ) 2.รัฐสภา
- ( ) 3.ศาล ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

34.นาย ก.ยิ่งคุณดาย ใจจะเป็นผู้กำหนดให้นาย ก.มีความผิดและติดคุก?

- ( ) 1.ตำรวจ ( ) 2.ผู้พิพากษา
- ( ) 3.ทหาร ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

35.ศาลอะไรเป็นศาลชั้นสุดท้ายในการตัดสินคดีความ?

- ( ) 1.ศาลชั้นต้น ( ) 2.ศาลอุทธรณ์
- ( ) 3.ศาลฎีกา ( ) 4.ไม่ทราบ
- ( ) 5.อื่นๆ.....

36.ประเทศไทยมีพรรคการเมืองแบบใด?

- ( ) 1.มีสองพรรค ( ) 2.มีหลายพรรค
- ( ) 3.มีพรรคเดียว ( ) 4.ไม่ทราบ

37.ปัจจุบันนายกรัฐมนตรีสังกัดกับพรรคการเมืองใด?

- ( )1.พลังธรรม ( )2.ประชาธิปัตย์
- ( )3.ชาติไทย ( )4.ความหวังใหม่
- ( )5.อื่นๆ.....

38.ปัจจุบันพรรคการเมืองใดมีผู้แทนราชภารมายกที่สุด?

- ( )1.พลังธรรม ( )2.ประชาธิปัตย์
- ( )3.ชาติไทย ( )4.ความหวังใหม่
- ( )5.อื่นๆ.....

39.ใครเป็นผู้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร?

- ( )1.พระมหากษัตริย์ ( )2.พระ
- ( )3.ประชาชน

40.สิ่งที่พูดว่าการเลือกตั้งในระดับชาตินั้นเราเลือกตั้งใคร?

- ( )1.นายกรัฐมนตรี ( )2.สมาชิกสภาผู้แทน
- ( )3.ประชาชน ( )4.ไม่ทราบ
- ( )5.อื่นๆ.....

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายไพบูลย์ คล้ายวงศ์ เกิดวันอังคารที่ 13 สิงหาคม 2511 เวลา 6.38 น. แรม 5 ค่ำ เดือน 9(ปีอก) พ.ศ. โรงพยาบาลสุขุมวิท(ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลราชวิถี) เชียงใหม่ ไทย กรุงเทพมหานคร บิดาชื่อคุณประวิทย์ คล้ายวงศ์ มารดาชื่อคุณธัญลักษณ์ ติลปศรประสิทธิ์ เริ่มเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2529 สำเร็จการศึกษาปี 2531 หลังจากนั้นเริ่มเข้าทำงานแห่งแรกที่ ธนาคารกรุงเทพไทย จำกัด(สำนักงานใหญ่) และที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนสยาม จำกัด จนกระทั่งเริ่มรู้สึกว่าความรู้ที่มีอยู่ไม่สามารถที่จะสนองตอบต่อความต้องการทางสังคมในยุคโลกาภิวัฒน์ได้ จึงต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นอีก โดยได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐศาสตร มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี 2537 และจบการศึกษาในปี 2539.

ไพบูลย์ คล้ายวงศ์
13 พฤษภาคม 2539

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย